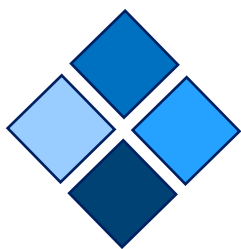

Správa o činnosti **2022**

Analytický útvar
Ministerstvo obrany SR
január 2023 | verejný materiál

Analytický útvar MO SR
Kutuzovova 8
832 47 Bratislava
www.mosr.sk/au-mosr/

Obsah

AÚ v kocke	2
Publikácie	3
Zelené ministerstvo	7
Konferencie, workshopy	9
Úspešné projekty	11
o spolupráce	
o revízia výdavkov na obranu	
o práca v expertných tímoch	
o stratégia lepšej regulácie RIA	

4 analytici

PUBLIKOVANIE

ANALÝZA

Dlhší dokument, podrobne skúma problematiku a obsahuje odporúčania pre "policy-makerov".

KOMENTÁR

Krátky informatívny text pre odbornú aj širšiu verejnosť.

ČLÁNOK

Materiály zverejnené v rezortnom časopise Obrana, na konferenciách a v zborníkoch.

BRIEF/GRAFIKA

Graficky a vizuálne atraktívnu formou poskytuje stručnú informáciu o zvolenej téme.

PRÍPRAVA INTERNÝCH MATERIÁLOV

Neverejné analýzy a koncepcie spracované ako podkladové materiály pre vedenie rezortu obrany.

HODNOTENIE INVESTÍCIÍ

METODIKY

Príprava metodík upravujúcich hodnotenie veľkých investičných projektov MO SR z hľadiska ceny, potreby, medzinárodného porovnania, analýzy alternatív a pod.

PRACOVNÉ SKUPINY

Účasť v pracovných skupinách a projektových tímoch pri riešení obranných nákupov, a formovaní politik ministerstva (dezinformácie, hybrid, obranné plánovanie...).

REVÍZIA VÝDAVKOV

Vyhodnocovanie plnenia opatrení Implementačného plánu
Revízie výdavkov na obranu v spolupráci s MF SR.

SPOLUPRÁCA S EURÓPSKOU KOMISIOU A EDA

REZORTNÝ GARANT STRATÉGIE RIA

KONFERENCIE, ZAHRANIČNÉ KURZY, WORKSHOPY

AÚ V KOCKE

Aby boli strategické materiály pripravované v rezorte obrany kvalitné a prijímané rozhodnutia kvalifikované, je nevyhnutnosťou vychádzať z analytických podkladov a dát. Cieľom práce Analytického útvaru (AÚ) je poskytovať analytickú podporu vedeniu Ministerstva obrany Slovenskej republiky pri príprave strategických dokumentov a podkladov v oblasti obrannej politiky.

Náplň práce AÚ pozostáva z hodnotenia efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov v rezorte obrany pri nákupe novej techniky, prípravy metodík na hodnotenie pripravovaných projektov, ako aj monitoringu plnenia opatrení Revízie výdavkov na obranu. Druhou časťou práce analytikov je spracovanie analýz, podkladov a informačných materiálov pre potreby rezortu obrany.

© Image by rawpixel.com on Freepik

PUBLIKÁCIE

V rámci svojej činnosti AÚ MO SR vydáva štyri typy informačno-analytických materiálov určených pre širšiu verejnosť¹. Zároveň spracúva aj interné materiály pre potreby Ministerstva obrany SR.

¹ všetky materiály sú zverejnené na stránke www.mosr.sk/au-mosr/

Obranné plánovanie – komparatívna analýza piatich štátov

► október 2022

Analýza porovnáva systémy obranného plánovania v Belgicku, Českej republike, Dánsku, Litve a v Maďarsku s cieľom identifikovania dobrých príkladov a ich prípadnej aplikácie v podmienkach slovenského rezortu obrany.

Analýza sa zameriava na päť oblastí:

- spôsob tvorby (a zmien) priorít v procese obranného plánovania
- plánovanie s viacerými scenármi
- plánovanie finančnej rezervy a využitie nevyčerpaných finančných prostriedkov
- cyklickosť a hierarchia obranného plánovania, revízia a počet plánovacích dokumentov
- digitalizácia procesov obranného plánovania

Primárnym zdrojom informácií pre túto štúdiu boli rozhovory so zástupcami rezortov obrany jednotlivých štátov a Norwegian Defence Research Establishment (FFI). V slovenskom aj medzinárodnom prostredí nie je k dispozícii veľa prác o obrannom plánovaní. Ešte v menšej miere sú k dispozícii komparatívne analýzy zamerané na skúmanie podobností a rozdielov jednotlivých krajín. Autori text pripravovali s cieľom jeho širšieho využitia pre zamestnancov štátnej správy, akademikov a odbornú verejnosť, ktorá sa zaujíma o problematiku obranného plánovania.

ANALÝZY A KOMENTÁRE

Koľko stoja služby

► január 2022

Výdavky na služby v rezorte obrany sú jednou z najmenej zmapovaných oblastí Revízie výdavkov na obranu. Dôvodom je o. i. fakt, že najväčšie výdavky z tejto kategórie boli použité na zabezpečenie bezpečnosti a obrany štátu a zväčša podliehajú utajeniu. Výdavky MO SR na služby v posledných rokoch rástli aj v súvislosti so zabezpečovaním školení a kurzov pre personál z dôvodu nákupu novej leteckej techniky (stíhacie lietadlá F-16, vrtuľníky UH-60 Black Hawk, dopravné lietadlá C-27J Spartan). V ostatných oblastiach sú výdavky pomerne stabilné. Komentár mapuje obdobie rokov 2011-2020.

ČLÁNKY

- Ropa a plyn v zahraničnej politike Ruska
- Obilie ako zbraň
- Jadrové zbrane Ruska v kontexte vojny na Ukrajine
- Predsunutá prítomnosť NATO na východnej hranici sa posilňuje
- Vojna svetov - Ukrajina a Putin
- Ukrajinské ozbrojené sily po Euromaidane

ZÁSOBNÍK ZAVÁDZANIA ZELENÝCH OPATRENÍ V OBRANE

MOBILITA

elektrický pohon

hybridný pohon

vodíkové palivové články

biopalivá a syntetické palivá

LOGISTIKA

zásobovanie dronmi

3D tlač

optimalizácia presunov

INFRAŠTRUKTÚRA

energetická efektívnosť budov

lokálna výroba energie

virtuálny výcvik

sekvestrácia emisií CO₂

Klimatická zmena nie je len ekologickým, ale aj bezpečnostným problémom a tzv. „násobiteľom hrozieb“. Okrem sťaženia podmienok, v ktorých budú operovať ozbrojené sily, má aj potenciál vyvolať konflikty o základné zdroje ako voda alebo orná pôda. Plánované investície do obrany členov NATO by preto mali zohľadniť aj dopady na životné prostredie.

V roku 2022 pripravil Analytický útvar **zásobník zelených opatrení v obrane** na základe „best practice“ iných krajín NATO a EÚ. Príklady zelených opatrení v obrane zahŕňajú oblasť mobility, logistiky a infraštruktúry.

Okrem toho v roku 2022 pokračovala implementácia opatrení Vízie čistejšieho a ekologickejšieho rezortu obrany a **Koncepcie zeleného ministerstva**. Z 20 opatrení Koncepcie boli štyri splnené, trinásť bolo splnených čiastočne a tri sa zatiaľ nepodarilo naplniť.

ZELENÉ MINISTERSTVO

TOOLBOX

Plnenie opatrení Koncepcie zeleného ministerstva

Energetická efektívnosť

1. Diverzifikácia finančných zdrojov a čerpanie fondov	o
2. Energetické audity	✓
3. Modernizácia energetických technológií a osvetlenia	o
4. Garantovaná energetická služba	o
5. Dislokačný prieskum	o
6. Monitoring spotrieb tepla a energií	o
7. Využitie obnoviteľných a nízkouhlíkových zdrojov energie	x

Čistá mobilita

1. Nabíjacia a čerpacia infraštruktúra	o
2. Zelené verejné obstarávanie v kategórii „cestná doprava“	o
3. Softvérové riešenia elektrifikácie vozového parku	o
4. Podpora výskumu a inovácií v oblasti vývoja ekologickejších vozidiel	o

Ochrana životného prostredia

1. Prevencia a aktívne riešenie problematiky environmentálnych záťaží (EZ)	✓
2. Podpora výskumu a zavádzania inovatívnych metód pri riešení EZ	o
3. Predchádzanie vzniku odpadov	o
4. Zvýšenie podielu recyklovaného odpadu	o
5. Dôkladné zmapovanie stavu odpadového hospodárstva v rezorte obrany	o
6. Agenda boja proti environmentálnej kriminalite v podmienkach rezortu obrany	✓

Zelené verejné obstarávanie (GPP)

1. Vytvorenie jednotnej databázy „zelených“ zákaziek	x
2. Uplatňovanie GPP pri ďalších vybraných produktových kategóriách	x
3. Vzdelávanie v oblasti GPP	✓

✓ plní sa/splnené

o plní sa čiastočne

x neplní sa

KONFERENCIE WORKSHOPY

AÚ sa pravidelne zúčastňuje rozličných konferencií, workshopov a kurzov. Tu naši analytici prezentujú výsledky práce AÚ. Zároveň podporujú verejnú diskusiu o aktuálnych obranno-bezpečnostných témach. Dôležitým cieľom týchto podujatí je tiež prehlbovanie kontaktov a väzieb medzi štátnou sférou, mimovládny sektorom a akadémiou.

VÝBER AKTIVÍT 2022

január		
NATO NSO European Security Cooperation Course		●
február		
NATO NSO Consultation, Command, and Control Course		●
máj		
James Martin Center for Nonproliferation Studies: Strategic Stability in a Deteriorating European Security Environment		●
jún		
SFPA roundtable: Dezinformácie a ich vplyv na slovenskú spoločnosť		●
Radboud Summer School		●
september		
NATO METT kurz: Open Source Intelligence		●
Bezpečnosť nie je samozrejmosť		●
október		
Bezpečnostné fórum		●
NATO STO Operations and Research Conference		●
november		
SFPA roundtable: Vesmírna obrana – výzva pre Slovensko?		●
Institute for Central Europe: Climate Security in Central Europe		●
CF SEDSS III (Consultation Forum for Sustainable Energy in the Defence and Security Sector)		●
december		
ESDC – kurz Climate Change and Security		●
Globsec Defence Roundtable: Future of NATO Innovations in the Realm of the War		●
Efpolit: Ženy v obrany – Dezinformácie v obrannej politike		●
konferencia/workshop		●
školenie		●
vystúpenie/prezentácia		●

ÚSPEŠNÉ PROJEKTY

Aj v roku 2022 Analytický útvar nadviazal nové spolupráce, dokončil úspešné projekty a stal sa členom medzinárodných platforiem pre výmenu analytických údajov v oblasti obrany a bezpečnosti.

Členstvo v projekte NATO STO „Standards for Military Personnel Data and Analytics Exchanges“

Analytický útvar v roku 2022 nadviazal spoluprácu s NATO Science and Technology Organization formou zapojenia do projektu zameraného na benchmarking dát o vojenskom personáli. Mnohé krajiny NATO vytvárajú pravidelné správy o stave vojenského personálu a zdieľanie štatistik medzi štátmi sa stáva rutinou. Prekážkou v zdieľaní dát je nedostatok medzinárodných štandardov. Rôzne štáty používajú rôznu terminológiu, definície a metriky. Zloženie a štruktúra národných vojenských síl sa značne líšia. Preto sa nepredpokladá, že všetky dostupné národné personálne údaje budú vyhovovať štandardizovanému prístupu. Očakáva sa však, že existuje dostatok spoločných prvkov, ktoré umožnia zjednocujúci prístup k zdieľaniu informácií o vojenskom personáli NATO. Tento prístup zabezpečí, že zdieľané informácie budú priamo porovnateľné medzi členskými štátmi.

Rozširovanie portfólia spoluprác

AÚ aj tento rok pokračoval v spoluprákach s mimovládny sektorom a think-tankmi na Slovensku aj v zahraničí (SFPa, Adapt Institute, Globsec, ICE, Efopolit,...).

Príprava školenia NSO na tému OSINT na Slovensku

V auguste 2022 AÚ pripravil v rezorte ministerstva obrany školenie zamerané na zlepšovanie schopností analytikov štátnej správy v oblasti Open Source Intelligence. Prednášky zahŕňali informácie o súčasných a nových nástrojoch a technikách na ochranu informácií, spôsoboch pokročilého vyhľadávania na internete a vyhodnocovaní otvorených zdrojov. Školenie bolo zabezpečované formou zahraničného METT tímu inštruktorov z NATO School Oberammergau v Nemecku.

Implementácia revízie výdavkov na obranu

Revízia výdavkov na obranu hodnotí efektívnosť výdavkov v rezorte MO SR a identifikuje udržateľné opatrenia, ktoré zvýšia hodnotu za peniaze verejných financií. Tým sa vytvorí priestor pre lepšie verejné služby a/alebo presun financií na priority vlády. Revízia výdavkov na obranu bola schválená vládou SR 1. júla 2020.

Implementácia opatrení definovaných v revíziách výdavkov je nadväzujúcou fázou. Analytický útvar sa podieľa na monitorovaní realizácie jednotlivých opatrení a na príprave implementačnej správy za rezort obrany, ktorú pripravuje Inštitút pre stratégie a analýzy Úradu vlády Slovenskej republiky. Podľa Súhrnnej implementačnej správy za rok 2021, ktorá bola spracovaná v októbri 2022, rezort obrany plní, alebo čiastočne plní 38 z celkovo 58 podopatrení Implementačného plánu revízie výdavkov na obranu. Celkové úspory dosiahnuté vďaka realizácii týchto opatrení za rok 2021 dosiahli výšku 24,77 miliónov eur.

Expertná skupina pre obstarávanie v oblasti obrany a bezpečnosti (DG Defis)

Veľké množstvo práce AÚ MO SR sa týka využívania princípu „hodnota za peniaze“ pri obstarávaní a nákupoch novej techniky v rezorte obrany. Touto témou sa zaoberá aj Európska únia, ktorá zintenzívňuje svoje aktivity v oblasti obrannej spolupráce a čoraz viac financií investuje do spoločných projektov obstarávania, okrem iného aj pre ich ekonomickú výhodnosť. Na úrovni Európskej komisie sa zefektívňovaním európskej obrannej spolupráce zaoberá aj

Expertná skupina Európskej komisie pre obstarávanie v oblasti obrany a bezpečnosti.

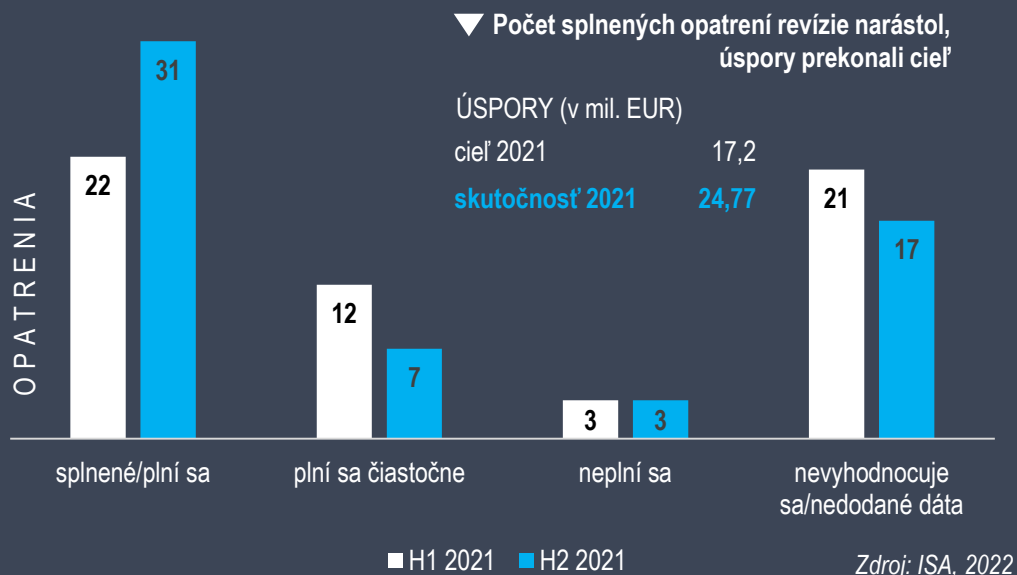
V roku 2022 sa AÚ v skupine venoval:

- Implementácii Smernice 2009/81/ES v krízových situáciách (vojna na Ukrajine)
- mapovaniu „defence investment gaps“ a podpore spoločného obranného obstarávania v EÚ a spoločného obranného trhu formou Európskeho programu obranných investícií (EDIP) a EDIRPA – European Defence Industry through Common Procurement

Stratégia lepšej regulácie RIA – rezortný garant

Posudzovanie vplyvov regulácií štátu má za cieľ určiť predpokladaných vplyvov materiálov legislatívneho aj nelegislatívneho charakteru na verejné financie, sociálnu situáciu obyvateľstva, zamestnanosť, podnikateľské subjekty, trh, životné prostredie, informatizáciu spoločnosti a služby verejnej správy na občana.

Analytický útvar spolupracuje s organizačnými zložkami rezortu obrany pri príprave doložiek vplyvov všetkých dotknutých materiálov. Odstraňovaním nadbytočných regulácií a vyčisľovaním ekonomických, či sociálnych vplyvov, tak prispieva k zvyšovaniu kvality pripravovaných materiálov, k šetreniu verejných financií a zlepšovaniu sociálnych či environmentálnych podmienok v Slovenskej republike.

ANALYTICKÝ ÚTVAR MO SR

Analytický útvar MO SR
Kutuzovova 8
832 47 Bratislava
www.mosr.sk/au-mosr/

